

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (treće vijeće)

24. studenoga 2022.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Nadzor nabave i posjedovanja vatrenog oružja – Direktiva 91/477/EEZ – Prilog I. dio III. – Norme i tehnike onesposobljavanja – Provedbena uredba (EU) 2015/2403 – Provjera i potvrđivanje onesposobljavanja vatrenog oružja – Članak 3. – Subjekt koji provodi provjeru koji je odobrilo nacionalno tijelo – Izdavanje potvrde o onesposobljavanju – Subjekt koji se ne nalazi na popisu koji je objavila Europska komisija – Prijenos onesposobljenog vatrenog oružja unutar Europske unije – Članak 7. – Uzajamno priznavanje”

U predmetu C-296/21,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Korkein hallinto-oikeus (Vrhovni upravni sud, Finska), odlukom od 26. travnja 2021., koju je Sud zaprimio 7. svibnja 2021., u postupku koji je pokrenuo

A

uz sudjelovanje:

Helsingin poliisilaitos,

Poliisihallitus,

SUD (treće vijeće),

u sastavu: K. Jürimäe, predsjednica vijeća, M. Safjan, N. Piçarra, N. Jääskinen i M. Gavalec (izvjestitelj), suci,

nezavisni odvjetnik: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajnik: R. Stefanova-Kamisheva, administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 18. svibnja 2022.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za osobu A, u početku ona sama, a zatim P. Snell,
- za Poliisihallitus, M. Koponen i M. Lehtonen,

* Jezik postupka: finski

- za austrijsku vladu, J. Schmoll i V.-S. Strasser, u svojstvu agenata,
- za finsku vladu, H. Leppo, u svojstvu agenta,
- za Europsku komisiju, M. Huttunen, I. Söderlund i R. Tricot, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 7. srpnja 2022.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje Direktive Vijeća 91/477/EEZ od 18. lipnja 1991. o nadzoru nabave i posjedovanja oružja (SL 1991., L 256, str. 51.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 62., str. 28. i ispravak SL 2020., L 191, str. 4.), kako je izmijenjena Direktivom 2008/51/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. (SL 2008., L 179, str. 5.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 24., str. 26.) (u daljnjem tekstu: Direktiva 91/477) te članka 3. i 7. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2015/2403 od 15. prosinca 2015. o utvrđivanju zajedničkih smjernica o normama i tehnikama onesposobljavanja kako bi se osiguralo da je onesposobljeno vatreno oružje postalo neopozivo neuporabljivo (SL 2015., L 333, str. 62.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru postupka koji je pokrenula osoba A u vezi s odlukom Helsingin poliisilaitosa (policija u Helsinkiju, Finska) kojom je on odbio priznati potvrde o onesposobljavanju vatrenog oružja izdane u Austriji i predočene prilikom prijenosa tog oružja u Finsku.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 91/477

- 3 Direktiva 91/477 stavljena je izvan snage Direktivom (EU) 2021/555 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. ožujka 2021. o nadzoru nabave i posjedovanja oružja (SL 2021., L 115, str. 1.). Međutim, uzimajući u obzir vrijeme nastanka činjenica o kojima je riječ, na glavni postupak i dalje se primjenjuje Direktiva 91/477.
- 4 Prema trećoj i četvrtoj uvodnoj izjavi te direktive njezin je cilj usklađivanje zakonskih propisa o oružju donošenjem djelotvornih propisa kojima bi se u državama članicama omogućilo provođenje nadzora nabave i posjedovanja vatrenog oružja i njegovog prijenosa u drugu državu članicu.
- 5 Direktivom 2008/51 izmijenjena je prvotna verzija Direktive 91/477, među ostalim, kako bi se u pravo Unije uključio Protokol Ujedinjenih naroda o nezakonitoj proizvodnji i trgovanju vatrenim oružjem, njegovim dijelovima i komponentama te streljivom, kojim se dopunjuje Konvencija Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta, koju je u ime Europske

zajednice Europska komisija potpisala 16. siječnja 2002., u skladu s Odlukom Vijeća 2001/748/EZ od 16. listopada 2001. (SL 2001., L 280, str. 5.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 2., str. 29.).

6 U uvodnim izjavama 1., 11., 12. i 15. Direktive 2008/51 navodilo se:

„(1) Direktivom [91/477] utvrđena je prateća mjera za unutarnje tržište. Ona uspostavlja ravnotežu između, s jedne strane, osiguranja određene slobode kretanja za pojedino vatreno oružje unutar Zajednice, te, s druge strane, potrebe za nadzorom te slobode korištenjem sigurnosnih jamstava primjerenih toj vrsti proizvoda.

[...]

(11) S obzirom na onesposobljavanje vatrenog oružja, točka (a) dijela III. Priloga I. Direktivi [91/477] odnosi se samo na nacionalno zakonodavstvo. Protokolom [Ujedinjenih naroda o nezakonitoj proizvodnji i trgovanju vatrenim oružjem, njegovim dijelovima i komponentama te streljivom] se određuju jasnija opća načela za onesposobljavanje oružja. Stoga se Prilog I. Direktivi [91/477] treba izmijeniti.

(12) Radi posebne prirode djelatnosti trgovaca oružjem, nužno je da države članice provode strogi nadzor nad tom djelatnošću, ponajprije provjerom stručnog poštenja i sposobnosti trgovaca oružjem.

[...]

(15) Radi lakšeg praćenja kretanja vatrenog oružja i učinkovite borbe protiv nezakonita trgovanja i nezakonite proizvodnje vatrenog oružja, njihovih dijelova i streljiva, nužno je poboljšati razmjenu podataka među državama članicama.”

7 Članak 1. stavci 1. i 2. Direktive 91/477 određivao je:

„1. U smislu ove Direktive, ‚vatreno oružje‘ je svako prijenosno cijevno oružje koje ispaljuje, služi za ispaljivanje ili [se može] lako prepraviti za ispaljivanje sačme, zrna ili nekog drugog projektila djelovanjem potisnog punjenja, osim ako nije isključeno iz jednog od razloga navedenih u dijelu III. Priloga I. Vatreno oružje je kategorizirano u dijelu II. Priloga I.

U smislu ove Direktive, smatra se da je neki predmet sposoban za prepravku kako bi ispaljivao sačmu, zrno ili neki drugi projektil djelovanjem potisnog punjenja ako:

- ima izgled vatrenog oružja, i
- moguće ga je prepraviti zbog njegove konstrukcije ili materijala od kojeg je izrađen.

[...]

2. U smislu ove Direktive ‚trgovac oružjem‘ znači svaka fizička ili pravna osoba, čija se trgovina ili poslovanje sastoji u cjelini ili djelomično od proizvodnje, trgovine, razmjene, najma, popravka ili prepravljanja vatrenog oružja, dijelova i streljiva.”

8 Prilog I. dio III. te direktive predviđao je:

„Za potrebe ovog Priloga, predmeti koji odgovaraju definiciji ‚vatrene oružja‘ neće biti uključeni u tu definiciju ako:

(a) [su] odbijeni kao trajno neprikladni za uporabu onesposobljavanjem koje osigurava da su svi ključni dijelovi vatrene oružja trajno neuporabivi i da ih nije moguće odstraniti, zamijeniti ili prepraviti kako bi vatreno oružje na bilo koji način ponovno osposobili;

[...]

Države članice čine sve potrebno da nadležna tijela mogu provjeriti mjere za onesposobljavanje iz točke (a) i tako osigurati da je vatreno oružje zbog učinjenih modifikacija neopozivo neuporabljivo. Države članice, u kontekstu te provjere, osiguravaju izdavanje svjedodžbe ili potvrde kojom se potvrđuje onesposobljenost vatrene oružja ili u tu svrhu osiguravaju stavljanje jasno vidljive oznake na vatreno oružje. Komisija, u skladu s postupkom iz članka 13.a stavka 2. ove Direktive, izdaje zajedničke smjernice o standardima i tehnikama za onesposobljavanje, kako bi osigurala neopozivu neuporabljivost onesposobljenog vatrene oružja.

U očekivanju koordinacije na razini Zajednice, države članice mogu na vatreno oružje nabrojeno u ovom odjeljku primjenjivati svoje nacionalne zakone.”

Provedbena uredba (EU) 2015/2403

9 U uvodnim izjavama 2. i 3. Provedbene uredbe 2015/2403 navodi se:

„(2) U skladu s Prilogom I. dijelom III. prvim stavkom točkom (a) Direktive [91/477], predmeti koji odgovaraju definiciji ‚vatrene oružja‘ neće biti uključeni u tu definiciju ako ih se učinilo trajno neprikladnima za uporabu onesposobljavanjem, čime se osiguralo da su svi bitni dijelovi vatrene oružja trajno onesposobljeni i da je onemogućeno njihovo uklanjanje, zamjena ili prepravljavanje kojima bi se omogućilo osposobljavanje takvog vatrene oružja na bilo koji način.

(3) U Prilogu I. dijelu III. drugom stavku Direktive [91/477] od država članica zahtijeva se da uspostave mehanizme kojima nadležna tijela provjeravaju onesposobljavanje vatrene oružja i tako osiguravaju da je vatreno oružje zbog učinjenih prepravaka neopozivo neuporabljivo. Od država članica traži se i da osiguraju izdavanje potvrde ili druge isprave kojom se potvrđuje onesposobljenost vatrene oružja ili u tu svrhu osiguraju stavljanje jasno vidljive oznake na vatreno oružje.”

10 Članak 2. te provedbene uredbe, naslovljen „Osobe i subjekti ovlašteni za onesposobljavanje vatrene oružja”, određuje:

„Onesposobljavanje vatrene oružja provode javni ili privatni subjekti ili pojedinci koji su za to ovlašteni u skladu s nacionalnim zakonodavstvom.”

- 11 Člankom 3. te provedbene uredbe, naslovljenim „Provjera i potvrđivanje onesposobljavanja vatrenog oružja”, određuje se:

„1. Države članice imenuju nadležno tijelo za provjeru je li vatreno oružje onesposobljeno u skladu s tehničkim specifikacijama utvrđenima u Prilogu I. („subjekt koji provodi provjeru”).

2. Ako je subjekt koji provodi provjeru ovlašten i za onesposobljavanje vatrenog oružja, države članice osiguravaju jasno razdvajanje tih zadataka i osoba koje ih provode unutar tog subjekta.

3. Komisija na svojem web-mjestu objavljuje popis subjekata koji provode provjeru i koje su imenovale države članice, uključujući detaljne informacije o subjektu koji provodi provjeru, njegov simbol i podatke za kontakt.

4. Ako je onesposobljavanje vatrenog oružja provedeno u skladu s tehničkim specifikacijama utvrđenima u Prilogu I., subjekt koji provodi provjeru vlasniku vatrenog oružja izdaje potvrdu o onesposobljavanju u skladu s obrascem utvrđenim u Prilogu III. Sve informacije sadržane u potvrdi o onesposobljavanju navode se na jeziku države članice u kojoj se izdaje potvrda o onesposobljavanju i na engleskom jeziku.

[...]”

- 12 Članak 6. navedene provedbene uredbe, naslovljen „Dodatne mjere onesposobljavanja”, određuje:

„1. Države članice mogu uvesti dodatne mjere za onesposobljavanje vatrenog oružja na svojem državnom području koje premašuju tehničke specifikacije utvrđene u Prilogu I.

2. Komisija i Odbor osnovan na temelju Direktive [91/477] redovito zajedno analiziraju sve dodatne mjere koje poduzimaju države članice i pravovremeno razmatraju preispitivanje tehničkih specifikacija utvrđenih u Prilogu I.”

- 13 U članku 7. te provedbene uredbe, naslovljenom „Prijenos onesposobljenog vatrenog oružja unutar [Europske] unije”, ističe se:

„1. Onesposobljeno vatreno oružje može se prenijeti u drugu državu članicu samo ako nosi zajedničku jedinstvenu oznaku i ako mu je priložena potvrda o onesposobljavanju u skladu s ovom Uredbom.

2. Države članice priznaju potvrde o onesposobljavanju koje je izdala druga država članica ako potvrda ispunjava zahtjeve utvrđene u ovoj Uredbi. Međutim, države članice koje su uvele dodatne mjere u skladu s člankom 6. mogu zahtijevati dokaz o tome da je onesposobljeno vatreno oružje koje se prenosi na njihovo državno područje u skladu s tim dodatnim mjerama.”

- 14 Članak 8. Provedbene uredbe 2015/2403, naslovljen „Zahtjevi u pogledu obavješćivanja”, određuje:

„Države članice obavješćuju Komisiju o svim mjerama koje donesu u području obuhvaćenom ovom Uredbom i dodatnim mjerama koje uvedu u skladu s člankom 6. U tu svrhu države članice primjenjuju postupke obavješćivanja utvrđene u Direktivi (EU) 2015/1535 [Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih propisa i pravila o uslugama informacijskog društva (SL 2015., L 241, str. 1.)].”

- 15 Prilog I. toj provedbenoj uredbi, naslovljen „Tehničke specifikacije za onesposobljavanje vatrenog oružja”, koji sadržava tri tablice, navodi radnje koje je potrebno provesti kako bi se različite vrste vatrenog oružja i njihovi osnovni sastavni dijelovi učinili neopozivo neuporabljivim.
- 16 Prilog III. navedenoj provedbenoj uredbi sadržava primjer potvrde za onesposobljeno vatreno oružje koji moraju poštovati subjekti koji provode provjeru, a koje su imenovale države članice.

Finsko pravo

- 17 Članak 91. ampuma-aselaki (1/1998) (Zakon o vatrenom oružju (1/1998), kako je izmijenjen, u daljnjem tekstu: Zakon o vatrenom oružju) predviđa da kada odobrenje za trgovanje oružjem odnosno odobrenje za uporabu u privatne svrhe istječe ili se oduzima, policija treba donijeti odluku o policijskom oduzimanju vatrenog oružja, dijelova oružja, naboja i osobito opasnog streljiva ako oni još nisu predani vlasniku odgovarajućeg odobrenja. Policija odluku o oduzimanju oružja treba donijeti i ako vlasnik vatrenog oružja bez dozvole ili dijelova oružja, nedopuštenog naboja i osobito opasnog streljiva na vlastitu inicijativu policiji prijavi predmet i preda joj ga na čuvanje.
- 18 Članak 112.a Zakona o vatrenom oružju, naslovljen „Prijenos i uvoz onesposobljenog vatrenog oružja u Finsku”, predviđa da osoba koja prenosi ili uvozi onesposobljeno vatreno oružje u Finsku mora u roku od 30 dana od prijensa ili uvoza dostaviti vatreno oružje policiji ili središnjoj policijskoj upravi radi provjere.

Glavni postupak i prethodna pitanja

- 19 Osoba A, koja obavlja trgovačku djelatnost specijaliziranu za prodaju vojno-povijesnih predmeta, prenosila je 17. listopada 2017. iz Austrije u Finsku tri jurišne puške.
- 20 Dana 24. listopada 2017., u skladu s člankom 112.a Zakona o vatrenom oružju, osoba A prikazala je to oružje policiji u Helsinkiju kao onesposobljeno te je predočila potvrde o onesposobljavanju koje je 9. listopada 2017. izdalo društvo B, sa sjedištem u Austriji.
- 21 Policija u Helsinkiju je 15. veljače 2018. odlučila oduzeti navedeno oružje u skladu s člankom 91. stavkom 2. Zakona o vatrenom oružju. Naime, smatrala je da onesposobljavanje tih jurišnih puški nije poštovalo tehničke zahtjeve predviđene u Prilogu I. Provedbenoj uredbi 2015/2403. Slijedom toga, smatrala je da to vatreno oružje treba kvalificirati kao vatreno oružje za koje je potrebna dozvola za posjedovanje.
- 22 Osoba A podnijela je tužbu protiv te odluke Helsingin hallinto-oikeusu (Upravni sud u Helsinkiju, Finska) tvrdeći da policija u Helsinkiju nije dužna provjeriti onesposobljavanje predmetnog oružja jer ono potječe iz Austrije u kojoj je onesposobljeno. S jedne strane, policija je, u skladu s člankom 7. stavkom 2. Provedbene uredbe 2015/2403 trebala priznati potvrdu o onesposobljavanju koju je izdalo društvo B. S druge strane, osoba A iznijela je elemente koji dokazuju da je onesposobljavanje oružja o kojem je riječ poštovalo zahtjeve utvrđene u Prilogu I. toj provedbenoj uredbi, odnosno razmjenu poruka elektroničke pošte s austrijskim Ministarstvom obrane i sporta, u kojoj je potonje potvrdilo da je društvo B, trgovac oružjem, jedan od šest subjekata koji provodi provjeru, a koji je imenovala Austrija.

- 23 Poliisihallitus (središnja policijska uprava) tvrdila je da se predmetno oružje ne može smatrati onesposobljenim jer osim što je provedeno onesposobljavanje bilo nepotpuno, potvrdu o onesposobljavanju izdalo je društvo B, koje nije nadležno tijelo u smislu članka 3. stavka 1. navedene uredbe i ne nalazi se na popisu koji je sastavila Komisija, a koji je predviđen člankom 3. stavkom 3. te uredbe. U tom je pogledu istaknula da tijelo koje je na tom popisu Komisije navedeno za Austriju nije društvo B, nego Ministarstvo unutarnjih poslova.
- 24 Helsingin hallinto-oikeus (Upravni sud u Helsinkiju) odbio je tužbu osobe A odlukom od 26. lipnja 2019. Naime, taj je sud smatrao da iz članaka 3. i 8. Provedbene uredbe 2015/2403 proizlazi da se samo potvrda o onesposobljavanju koju je izdao nadležan subjekt koji provodi provjeru uvršten na popis koji je sastavila Komisija može smatrati usklađenom s tom provedbenom uredbom. Budući da joj nije podnesena potvrda o onesposobljavanju koju je izdao takav subjekt, policija u Helsinkiju mogla je provesti tehnički pregled oružja i zatim ga oduzeti.
- 25 Osoba A podnijela je žalbu Korkein hallinto-oikeusu (Vrhovni upravni sud, Finska), sudu koji je uputio zahtjev u ovom predmetu.
- 26 Taj sud ima dvojbe zbog četiriju razloga. Kao prvo, smatra da sustav uzajamnog priznavanja uspostavljen Provedbenom uredbom 2015/2403 nije jasan jer se njime ne određuje je li uvrštenje subjekta koji je imenovala država članica na popis koji je sastavila Komisija, predviđen u članku 3. stavku 3. te provedbene uredbe, automatsko ili ono proizlazi iz izričite odluke Komisije.
- 27 Kao drugo, on se pita može li pravna osoba privatnog prava poput trgovačkog društva biti obuhvaćena kvalifikacijom „nadležnog tijela” ili „subjekta koji provodi provjeru” u smislu Priloga I. dijela III. Direktivi 91/477 i članka 3. stavka 1. Provedbene uredbe 2015/2403.
- 28 Kao treće, sud koji je uputio zahtjev dvoji o pravnim učincima objave popisa subjekata koji provode provjeru predviđenog člankom 3. stavkom 3. te provedbene uredbe. Iako može zamisliti da objava ima samo informativni učinak, taj sud je, međutim, sklon smatrati da ta objava ima konstitutivni učinak, tako da, kako bi se priznala, potvrdu o onesposobljavanju mora izdati propisno imenovan subjekt za provjeru čije se detaljne informacije nalaze na popisu koji je Komisija sastavila na temelju te odredbe. Naime, to je tumačenje najprikladnije za osiguravanje ujednačenosti prava Unije i sprečavanje rizika od različitih tumačenja normi o onesposobljavanju vatrenog oružja između tijela različitih država članica.
- 29 Naposljetku, kao četvrto, s obzirom na to da su austrijska tijela u dopisu upućenom osobi A potvrdila da su društvo B doista imenovala kao „subjekt koji provodi provjeru”, u smislu članka 3. stavka 1. Provedbene uredbe 2015/2403, Korkein hallinto-oikeus (Vrhovni upravni sud) pita se je li, kako bi se ublažilo nepostojanje navoda subjekta na popisu koji je Komisija objavila na temelju članka 3. stavka 3. te provedbene uredbe, takvo dokazno sredstvo dopušteno za dokazivanje svojstva „subjekta koji provodi provjeru” u smislu članka 3. stavka 1. navedene uredbe.

30 U tim je okolnostima Korkein hallinto-oikeus (Vrhovni upravni sud) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„Ako je riječ o prijenosu onesposobljenog vatrenog oružja u Uniji i ako se u obzir uzmu odredbe Direktive [91/477] te odredbe Provedbene uredbe [2015/2403], a osobito odredbe članka 3. stavka 1. te uredbe:

1. može li se subjekt koji provodi provjeru, koji je potvrdilo nacionalno tijelo i koji je izdao potvrdu o onesposobljavanju smatrati subjektom u smislu Direktive [91/477] i članaka 3. i 7. [Provedbene uredbe 2015/2403], čak i ako se ne navodi na Komisijinu popisu objavljenom u skladu s člankom 3. stavkom 3. [te provedbene uredbe] i ako su različita tijela navedene države članice prenositelja oružja obavijestile o tome da je subjekt koji provodi provjeru, i koji djeluje u pravnom obliku društva s ograničenom odgovornošću, za to ovlašten u skladu s Uredbom te
2. može li se o subjektu koji provodi provjeru koji je imenovala država članica u svrhu onesposobljavanja oružja, umjesto uvrštavanja na popis koji se objavljuje na Komisijinom web-mjestu u smislu članka 3. stavka 3. Provedbene uredbe 2015/2403, dostaviti neki drugi dokaz nacionalnog tijela, tako da potvrda o onesposobljavanju koju je izdao taj subjekt koji provodi provjeru ispunjava zahtjeve koji se određuju [tom provedbenom uredbom] na način da jedna država članica u skladu s člankom 7. stavkom 2. te [Provedbene uredbe 2015/2403] treba priznati potvrdu o onesposobljavanju koja je izdana u nekoj drugoj državi članici?”

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

- 31 Svojim prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita protivi li se Prilogu I. dijelu III. Direktivi 91/477 i članku 3. Provedbene uredbe 2015/2403 to da je pravna osoba privatnog prava poput trgovačkog društva obuhvaćena pojmom „subjekt koji provodi provjeru” iz stavka 1. te odredbe, s obzirom na to da se ta osoba ne nalazi na popisu koji je Komisija objavila u skladu sa stavkom 3. navedene odredbe.
- 32 Kao prvo, valja ispitati je li svrha pojma „subjekt koji provodi provjeru”, u smislu članka 3. Provedbene uredbe 2015/2403, uključiti pravnu osobu privatnog prava poput trgovačkog društva. U tom pogledu, iako se u Prilogu I. dijelu III. Direktivi 91/477 kao i u tom članku 3. navodi pojam „nadležno tijelo”, koje se u stavku 1. potonje odredbe naziva „subjekt koji provodi provjeru”, nijedna od tih odredbi ni bilo koja druga odredba te direktive i provedbene uredbe ne pojašnjava što treba smatrati „nadležnim tijelom” i „subjektom koji provodi provjeru”.
- 33 S obzirom na to, budući da te odredbe za te pojmove ne sadržavaju nikakvo upućivanje na nacionalno pravo, treba ih smatrati autonomnim pojmovima prava Unije kako bi se osiguralo ujednačeno tumačenje u svim državama članicama.
- 34 U tom kontekstu, valja podsjetiti na to da se značenje i opseg pojmova za koje pravo Unije ne daje definiciju moraju utvrditi s obzirom na njihovo uobičajeno značenje u svakodnevnom jeziku, uzimajući u obzir kontekst u kojem su korišteni i ciljeve propisa koji ih sadržavaju (vidjeti u tom smislu presudu od 21. ožujka 2019., Falck Rettungsdienste i Falck, C-465/17, EU:C:2019:234, t. 28. i navedenu sudsku praksu).

- 35 Najprije, kad je riječ o tekstu tih odredbi, valja istaknuti da članak 3. stavak 1. Provedbene uredbe 2015/2403 kao i Prilog I. dio III. Direktivi 91/477 predviđaju da države članice određuju „nadležno tijelo”, koje se u toj provedbenoj uredbi naziva „subjekt koji provodi provjeru”, radi provjere je li onesposobljavanje vatrenog oružja izvršeno u skladu s tehničkim specifikacijama navedenima u Prilogu I. navedenoj provedbenoj uredbi i, stoga, kako bi se osiguralo da se to vatreno oružje učini neopozivo neuporabljivim.
- 36 U njihovu uobičajenom smislu, pojmove „tijelo” ili „subjekt” treba shvatiti na način da upućuju na svaki subjekt koji ima ovlast određene prirode, tako da javnopravno ili privatnopravno svojstvo takvog subjekta nije relevantno. Iako iz članka 3. stavka 1. Provedbene uredbe 2015/2403 proizlazi da taj „subjekt” ima za cilj „provjeru”, takvo određenje samo je pokazatelj prirode ovlasti koju on izvršava, odnosno ovlast provjere postoji li onesposobljavanje vatrenog oružja izvršeno u skladu s tehničkim specifikacijama iz Priloga I. toj provedbenoj uredbi i, ovisno o slučaju, ovlast izdavanja potvrde o onesposobljavanju, u skladu s člankom 3. stavkom 4. te provedbene uredbe, a ne pruža pojašnjenja o javnopravnom ili privatnopravnom svojstvu tog subjekta.
- 37 S druge strane, iz tih se razmatranja ne može zaključiti da ti pojmovi nužno ulaze u pojam „javnog tijela”, koji izričito upućuje na državu, teritorijalne jedinice kao i na tijela koja je država ili te jedinice osnovala radi zadovoljavanja potreba u općem interesu (vidjeti u tom smislu presudu od 24. rujna 2020., NMI Technologietransfer, C-516/19, EU:C:2020:754, t. 47.).
- 38 Iz toga proizlazi da i javni i privatni subjekti mogu biti obuhvaćeni pojmovima „nadležno tijelo” i „subjekt koji provodi provjeru” iz članka 3. stavka 1. te provedbene uredbe kao i iz Priloga I. dijela III. Direktivi 91/477, tako da pravna osoba privatnog prava, primjerice trgovačko društvo poput onog o kojem je riječ u glavnom predmetu, može biti takvo „nadležno tijelo” ili takav „subjekt koji provodi provjeru”.
- 39 To je tumačenje potkrijepljeno kontekstom članka 3. stavka 1. Provedbene uredbe br. 2015/2403. Naime, dok članak 2. te provedbene uredbe predviđa da onesposobljavanje vatrenog oružja provode javni ili privatni subjekti ili pojedinci koji su za to ovlašteni u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, članak 3. stavak 2. te provedbene uredbe predviđa da, ako je subjekt koji provodi provjeru ovlašten i za onesposobljavanje vatrenog oružja, države članice moraju osiguravati jasno razdvajanje zadataka i osoba koje ih provode unutar tog subjekta. Stoga iz zajedničkog tumačenja članka 2. i članka 3. stavka 2. navedene provedbene uredbe proizlazi da se postupak provjere onesposobljavanja vatrenog oružja može povjeriti pravnoj osobi privatnog prava.
- 40 Naposljetku, ciljevi koje slijede Direktiva 91/477 i Provedbena uredba 2015/2403 podupiru to tumačenje.
- 41 Naime, iz uvodne izjave 1. Direktive 2008/51 proizlazi da je cilj Direktive 91/477 uspostaviti ravnotežu između postojanja određene slobode kretanja za pojedino vatreno oružje i potrebe za nadzorom te slobode korištenjem sigurnosnih jamstava primjerenih prirodi tih predmeta, a radi osiguravanja visoke razine javne sigurnosti (vidjeti u tom smislu presudu od 23. siječnja 2018., Buhagiar i dr., C-267/16, EU:C:2018:26, t. 49. do 52.).
- 42 Ta se jamstva odražavaju, prvo, u uvodnoj izjavi 12. Direktive 2008/51, zahtjevom upućenim državama članicama da provode strog nadzor nad trgovcima oružjem, osobito provjerom njihova stručnog poštenja i sposobnosti.

- 43 Drugo, kao što to proizlazi iz uvodne izjave 15. te direktive, namjera zakonodavca bila je lakše praćenje kretanja vatrenog oružja i učinkovita borba protiv nezakonita trgovanja i nezakonite proizvodnje vatrenog oružja, njihovih dijelova i streljiva, poboljšanjem razmjene podataka među državama članicama.
- 44 Treće, iz uvodnih izjava 2. i 3. Provedbene uredbe 2015/2403 proizlazi da, kako bi se uklonio rizik ponovnog osposobljavanja nepravilno onesposobljenog vatrenog oružja, države članice moraju imenovati subjekt koji provodi provjeru zadužen za provjeru i potvrđivanje da je vatreno oružje zbog učinjenih prepravaka neopozivo neuporabljivo, to jest da su, u skladu s Prilogom I. dijelom III. točkom (a) Direktivi 91/477, svi ključni dijelovi tog oružja trajno neuporabivi i da ih nije moguće odstraniti, zamijeniti ili prepraviti kako bi vatreno oružje na bilo koji način ponovno osposobili.
- 45 Iz toga proizlazi da se, s obzirom na opasnosti za javnu sigurnost koje čini onesposobljeno vatreno oružje, njegovo slobodno kretanje može osigurati samo strogim propisivanjem uvjeta koji se odnose na njegovo onesposobljavanje i osiguranjem da je ono obavljeno u skladu s tehničkim specifikacijama iz Priloga I. Provedbenoj uredbi 2015/2403, što mora provjeriti subjekt koji provodi provjeru koji je imenovala dotična država članica.
- 46 Kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točkama 43. do 49. svojeg mišljenja, ne može se smatrati da imenovanje pravne osobe privatnog prava kao „subjekta koji provodi provjeru”, koji je zadužen za provjeru toga da je onesposobljavanje vatrenog oružja provedeno u skladu s tehničkim specifikacijama iz Priloga I. toj provedbenoj uredbi i za izdavanje odgovarajuće potvrde, kao takvo, može ugroziti ciljeve koji se žele postići navedenom direktivom i navedenom uredbom, s obzirom na to da je to imenovanje popraćeno stvarnim i strogim nadzorom te osobe od strane nadležnih javnih tijela dotične države članice, koji se, među ostalim, odnosi, kad je riječ o trgovcu oružjem kao u glavnom predmetu, na provjeru njegova stručnog poštenja i sposobnosti.
- 47 Kao drugo, valja utvrditi treba li, kako bi ga se kvalificiralo kao „subjekt koji provodi provjeru” u smislu članka 3. stavka 1. Provedbene uredbe 2015/2403, nadležno tijelo navedeno u toj odredbi također biti na popisu koji je Komisija objavila na temelju stavka 3. tog članka.
- 48 U tom pogledu valja istaknuti da je, u skladu s člankom 3. stavkom 1. te provedbene uredbe, na državama članicama da imenuju svoj subjekt koji provodi provjeru, dok stavak 3. tog članka predviđa da Komisija na svojem web-mjestu objavljuje popis subjekata koji provode provjeru i koje su imenovala države članice te detaljne informacije o njima, kao što su njihov simbol i podaci za kontakt.
- 49 Usto, iz članka 8. navedene provedbene uredbe proizlazi da države članice obavješćuju Komisiju o svim mjerama koje donesu u području obuhvaćenom Provedbenom uredbom 2015/2403.
- 50 Iz zajedničkog tumačenja tih odredbi proizlazi da je na svakoj državi članici, uz poštovanje načela lojalne suradnje, da odmah obavijesti Komisiju ne samo o detaljnim podacima o subjektu koji provodi provjeru koji je imenovala, kao i o simbolu i podacima za kontakt tog subjekta, nego i da obavijesti o svim promjenama koje utječu na te podatke, tako da popis iz članka 3. stavka 3. te provedbene uredbe bude stalno ažuriran i potpun.
- 51 Naime, kao što je to navedeno u točki 43. ove presude, zakonodavac Unije namjeravao je promicati razmjenu informacija među državama članicama radi lakšeg praćenja vatrenog oružja i učinkovite borbe protiv njihova nezakonita trgovanja i proizvodnje, kao i njihovih dijelova i streljiva.

- 52 Osim toga, kad se onesposobljeno vatreno oružje prenosi unutar Unije, člankom 7. stavkom 2. Provedbene uredbe 2015/2403 predviđa se da države članice priznaju potvrde o onesposobljavanju koje je izdala druga država članica ako potvrda ispunjava zahtjeve utvrđene u toj provedbenoj uredbi.
- 53 U tom kontekstu, sastavljanje i ažuriranje popisa predviđenog u članku 3. stavku 3. Provedbene uredbe 2015/2403 ima središnju važnost te je stoga ključno da se u tom popisu vjerno navode svi „subjekti koji provode provjeru” koje su imenovala države članice i da se podaci koje sadržava ažuriraju bez odgađanja. Cilj je sastavljanja tog popisa upravo omogućiti nadzornim tijelima države u koju se prenosi onesposobljeno vatreno oružje da se jednostavnim, neposrednim i učinkovitim mehanizmom javne dostupnosti uvjere da je subjekt koji je izdao predmetne potvrde o onesposobljavanju doista „subjekt koji provodi provjeru” u smislu članka 3. stavka 1. te provedbene uredbe.
- 54 Stoga valja smatrati da uvrštenje „subjekta koji provodi provjeru” na popis koji je sastavila Komisija, a koji pretpostavlja da svaka država članica obavijesti Komisiju, u skladu s člankom 8. Provedbene uredbe 2015/2403, o informacijama navedenima u članku 3. stavku 3. te provedbene uredbe, čini formalni uvjet koji se mora poštovati kako bi se pravna osoba privatnog prava, kao što je to trgovačko društvo, smatrala „subjektom koji provodi provjeru” u smislu Priloga I. dijela III. Direktivi 91/477 i članka 3. navedene provedbene uredbe.
- 55 Iz toga slijedi da navodi subjekta koji se nalazi na tom popisu prema kojima je država članica kojoj pripada imenovala drugi subjekt, koji se ne nalazi na tom popisu, kao „subjekt koji provodi provjeru” nisu dostatni kako bi se dokazalo da je potonji subjekt „subjekt koji provodi provjeru” u smislu Priloga I. dijela III. točke (a) Direktivi 91/477 i članka 3. Provedbene uredbe 2015/2403.
- 56 Samo tumačenje pojma „subjekt koji provodi provjeru” koje proizlazi iz točke 54. ove presude omogućuje nadzornim tijelima države u koju se prenosi onesposobljeno vatreno oružje da neposredno i učinkovito provjere identitet subjekta koji provodi provjeru koji je izdao potvrdu o onesposobljavanju oružja i time očuvaju visoku razinu javne sigurnosti tako da se uvjere da je vatreno oružje onesposobljeno i da se zaštite od bilo kojeg rizika ponovnog osposobljavanja nepravilno onesposobljenog oružja.
- 57 S obzirom na sva prethodna razmatranja, na prvo pitanje valja odgovoriti tako da Prilog I. dio III. Direktivi 91/477 i članak 3. Provedbene uredbe 2015/2403 treba tumačiti na način da im se ne protivi to da pravna osoba privatnog prava, poput trgovačkog društva, bude obuhvaćena pojmom „subjekt koji provodi provjeru” iz stavka 1. potonje odredbe, kada se ta osoba nalazi na popisu koji je Komisija objavila u skladu s člankom 3. stavkom 3. te uredbe.

Drugo pitanje

- 58 Svojim drugim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li Prilog I. dio III. Direktivi 91/477 i članak 7. stavak 2. Provedbene uredbe 2015/2403 tumačiti na način da je, kada potvrdu o onesposobljavanju vatrenog oružja izdaje subjekt koji provodi provjeru, a koji je imenovala država članica, država članica u koju se prenosi onesposobljeno vatreno oružje dužna priznati navedenu potvrdu.
- 59 Valja navesti da članak 7. stavak 2. te provedbene uredbe predviđa da države članice priznaju potvrde o onesposobljavanju koje je izdala druga država članica ako te potvrde ispunjavaju zahtjeve utvrđene u navedenoj provedbenoj uredbi.

- 60 Iz teksta te odredbe proizlazi da priznavanje potvrde koju je izdao „subjekt koji provodi provjeru” nije, kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točkama 73. i 74. svojeg mišljenja, ni automatsko ni bezuvjetno, s obzirom na to da je uvjetovano time da ta potvrda ispunjava zahtjeve predviđene navedenom uredbom.
- 61 Naime, kao što je to navedeno u točki 41. ove presude, kako bi se osigurala visoka razina javne sigurnosti, slobodno kretanje predmeta kao što je to vatreno oružje treba biti regulirano jamstvima prilagođenima prirodi tih predmeta, što znači, kao što je to navedeno u točki 44. ove presude, da je potrebno ukloniti rizik od ponovnog osposobljavanja nepravilno onesposobljenog vatrenog oružja osiguravanjem da su svi ključni dijelovi tog oružja trajno neuporabivi i da ih nije moguće odstraniti, zamijeniti ili prepraviti kako bi vatreno oružje na bilo koji način ponovno osposobili.
- 62 U tu svrhu, tijela države članice u koju se prenosi vatreno oružje mogu, osim nadzora dodatnih mjera za onesposobljavanje koje su eventualno uvedene na temelju članka 6. Provedbene uredbe 2015/2403, provoditi niz kontrola prilikom pokazivanja tog oružja i potvrde o onesposobljavanju koja mu je priložena.
- 63 U tom pogledu, kao prvo, kao što to proizlazi iz točke 57. ove presude, važno je da tu potvrdu o onesposobljavanju izdaje „subjekt koji provodi provjeru” koji je imenovala država članica i koji se nalazi na popisu koji je Komisija objavila na temelju članka 3. stavka 3. provedbene uredbe.
- 64 Kao drugo, člankom 3. stavkom 4. Provedbene uredbe 2015/2403 zahtijeva se da izdana potvrda o onesposobljavanju poštuje primjer obrasca iz Priloga III. toj provedbenoj uredbi i da su podaci koji se u njoj nalaze sastavljeni ne samo na jeziku države članice u kojoj je izdana nego i na engleskom jeziku.
- 65 Kao treće, iz članka 3. stavka 4. navedene provedbene uredbe također proizlazi da se izdavanje te potvrde uvjetuje time da je onesposobljavanje vatrenog oružja izvršeno u skladu s tehničkim specifikacijama iz Priloga I. Provedbenoj uredbi 2015/2403. Stoga je posebna svrha izdavanja navedene potvrde konkretizacija utvrđenja subjekta koji provodi provjeru prema kojem su radnje onesposobljavanja provedene u skladu s tim tehničkim specifikacijama, kako bi se osiguralo da su ključni dijelovi vatrenog oružja trajno onesposobljeni i da su onemogućeni njihovo uklanjanje, zamjena ili prepravljanje kojima bi se omogućilo njihovo osposobljavanje na bilo koji način.
- 66 U tom kontekstu, kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 88. svojeg mišljenja, nadležna tijela države članice u koju se prenosi onesposobljeno vatreno oružje nisu dužna priznati potvrdu o onesposobljavanju koju je izdao subjekt koji provodi provjeru koji je imenovala druga država članica i koja je priložena tom oružju, ako ta tijela prilikom kratkog pregleda predmetnog oružja utvrde da ta potvrda očito ne ispunjava zahtjeve navedene u toj provedbenoj uredbi.
- 67 S obzirom na sve prethodno navedeno, na drugo pitanje valja odgovoriti tako da Prilog I. dio III. Direktivi 91/477 i članak 7. stavak 2. Provedbene uredbe 2015/2403 treba tumačiti na način da je, kada potvrdu o onesposobljavanju vatrenog oružja izdaje „subjekt koji provodi provjeru”, država članica u koju se prenosi onesposobljeno vatreno oružje dužna priznati navedenu potvrdu, osim ako nadležna tijela te države članice ne utvrde, prilikom kratkog pregleda predmetnog oružja, da potvrda očito ne ispunjava zahtjeve navedene u toj provedbenoj uredbi.

Troškovi

- 68 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (treće vijeće) odlučuje:

- 1. Prilog I. dio III. Direktivi Vijeća 91/477/EEZ od 18. lipnja 1991. o nadzoru nabave i posjedovanja oružja, kako je izmijenjena Direktivom 2008/51/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. i članak 3. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2015/2403 od 15. prosinca 2015. o utvrđivanju zajedničkih smjernica o normama i tehnikama onesposobljavanja kako bi se osiguralo da je onesposobljeno vatreno oružje postalo neopozivo neuporabljivo,**

treba tumačiti na način da im se:

ne protivi to da pravna osoba privatnog prava, poput trgovačkog društva, bude obuhvaćena pojmom „subjekt koji provodi provjeru” iz stavka 1. potonje odredbe, kada se ta osoba nalazi na popisu koji je Europska komisija objavila u skladu s člankom 3. stavkom 3. te provedbene uredbe.

- 2. Prilog I. dio III. Direktive 91/477, kako je izmijenjena Direktivom 2008/51, i članak 7. stavak 2. Provedbene uredbe 2015/2403**

treba tumačiti na način da:

kada potvrdu o onesposobljavanju vatrenog oružja izdaje „subjekt koji provodi provjeru”, država članica u koju se prenosi onesposobljeno vatreno oružje dužna je priznati navedenu potvrdu, osim ako nadležna tijela te države članice ne utvrde, prilikom kratkog pregleda predmetnog oružja, da potvrda očito ne ispunjava zahtjeve navedene u toj provedbenoj uredbi.

Potpisi